

**ПРИВАТНА УСТАНОВА
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»**

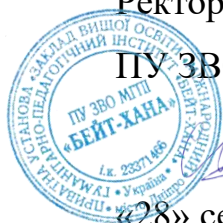
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

ПУ ЗВО МГПІ «Бейт-Хана»

Ріма АРОНОВА

«28» серпня 2024 року

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО
НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ**

освітній ступінь

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

галузь знань

01 Освіта/ Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

012 Дошкільна освіта

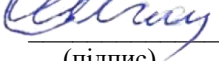
(код і назва спеціальності)

«Методичні рекомендації до написання та оформлення курсової роботи» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 012 Дошкільна освіта.

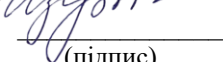
Розробник: Гмиріна О. І., кандидат психологічних наук

«Методичні рекомендації до написання та оформлення курсової роботи» розглянуто та затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2024 року № 01

Зав. кафедри Станіслав САПОЖНИКОВ, док. пед. наук, професор
(підпис)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу Інна ЗЕРКАЛЬ
(підпис)

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це індивідуальне завдання з навчального плану, яке виконується студентом самостійно під керівництвом викладача, та здійснюється з метою закріплення, поглиблення і узагальнення здобутих під час навчання знань, застосування їх для комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Метою курсової роботи є: здатність здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти застосувати здобуті теоретичні знання на практиці й самостійно осмислити актуальні проблеми сучасної педагогічної науки; формування початкових умінь проводити педагогічний експеримент, чітко й логічно викладати свої думки й судження; формулювати висновки, рекомендації, оформляти результати.

Завданнями курсової роботи є:

- працювати з науковою та методичною літературою, досліджувати, аналізувати;
- узагальнювати сучасних досвід роботи практиків і науковців, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача-керівника курсової роботи;
- систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість;
- науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність;
- аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Шифр	Назва
Загальні компетентності (КЗ)	
КЗ-2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
КЗ-3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
КЗ-4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
КЗ-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
КЗ-8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні компетентності (КС)	
КС-1	Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації, зокрема англійськими джерелами.
КС-2	Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка,

	самоповага).
КС-3	Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
КС-13	Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
КС-18	Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
КС-19	Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
КС-20	Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПР-01	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
ПР-02	Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
ПР-04	Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.
ПР-05	Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
ПР-06	Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
ПР-07	Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
ПР-08	Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.
ПР-15	Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
ПР-18	Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19	Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.
ПР-20	Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методів і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
ПР-23	Вміти працювати з англomовними інформаційними джерелами; здійснювати усне і письмове спілкування іноземною (англійською) мовою.

3. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Етапи та терміни виконання

Виконання курсової роботи передбачає такі етапи:

- вибір теми (разом з науковим керівником);
- добір і вивчення наукової літератури та джерел;
- складання попереднього плану та обґрунтування дослідження (мети, завдань, об'єкту та предмету, гіпотези);
- системні консультації з науковим керівником, участь в методичних семінарах кафедри, науково-практичних конференціях з метою апробації ключових тез дослідження;
- обробка, аналіз та узагальнення зібраної інформації, формування попередніх висновків;
- написання та оформлення тексту, формулювання висновків, підготовка додатків, списку джерел і літератури;
- представлення завершеної курсової роботи науковому керівнику для рецензування;
- доопрацювання роботи згідно із зауваженнями керівника;
- оформлення остаточного варіанта курсової;
- захист курсової роботи.

3.2. Права та обов'язки здобувача вищої освіти

Студент самостійно обирає тему курсової роботи з переліку тем, запропонованих науковим керівником або пропонує іншу тему, якщо це входить в коло його професійних та наукових інтересів.

Курсова робота є самостійною роботою студента.

Автор роботи несе повну відповідальність за використання першоджерел, обґрунтування та прийняття рішень і виклад матеріалу в цілому.

Здобувач вищої освіти має бути вчасно ознайомленим з графіком виконання окремих етапів курсової роботи, датою захисту та дотриманням цих термінів.

3.3. Права та обов'язки наукового керівника:

- розробляти та подавати на кафедру для затвердження тематику курсових робіт;
- надавати систематичні консультації студенту;
- контролювати хід виконання роботи відповідно до встановленого плану, здійснювати проміжну атестацію;

- надавати письмовий відгук про курсову роботу.

Відгук наукового керівника про курсову роботу повинен включати в себе такі елементи (стисло характеристику (перелік) позитивних аспектів роботи; зауваження, коментарі щодо недоліків та підстав для зниження оцінки відповідно до критеріїв оцінки; оцінку за текст та оформлення курсової роботи за 100-бальною шкалою (за винятком балів за захист); зазначення дати, підпис; окрім вказаних вище елементів, відгук може містити й інші, особливі коментарі щодо змісту роботи, її дослідницької складової, апробації та публікації результатів тощо.

4. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Зміст курсової роботи

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (у разі потреби);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (в разі потреби).

Титульний аркуш містить (Додаток А):

- найменування закладу вищої освіти, факультету, кафедри, де виконано роботу;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- освітній ступінь, на який претендує студент;
- науковий ступінь, учене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- місто і рік.

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, розділів та підрозділів, висновків, додатків, списків використаних джерел і літератури.

4.2. Вступ

У вступі, що починається з нової сторінки, дають характеристику курсовій роботі в такій послідовності.

Актуальність теми. Розкривається сутність і стан розробки наукової проблеми (задачі) на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням практично розв'язаних завдань, актуальних проблем у певній предметній галузі, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Формулюючи *актуальність дослідження*, слід звертати увагу на його значущість для суспільної ситуації в цілому, на зв'язок проблеми із сучасною науковою думкою, на можливі застосування результатів дослідження у практиці та перспективи для подальших досліджень. Важливо вказати авторів, які займалися дослідженням проблеми з обраної теми та вказати на ті аспекти,

які ще недостатньо висвітлені в науці.

Мета і завдання дослідження. **Мета** дослідження відображає спрямованість дослідження, логіку його організації та стратегію проведення. Мета конкретизується у **завданнях**. Формулювання завдань повинні бути змістовними, чіткими і точними, оскільки саме ці формулювання стають назвами розділів і параграфів, а опис розв'язання поставлених завдань складає зміст розділів роботи. Мета та завдання узгоджуються з темою дослідження, його предметом та об'єктом.

У вступі формулюють *об'єкт і предмет* дослідження, а також *гіпотезу*.

Об'єкт дослідження вказує на педагогічне явище або процес, що вивчається у курсовій роботі.

Предмет визначає межі вивчення об'єкта, вказує на ті конкретні аспекти, які ставить у поле свого зору дослідник. Тобто, об'єкт дослідження є ширшим поняттям стосовно предмета; об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка служить предметом дослідження і визначає тему курсової роботи, позначену на титульному листі як її заголовок.

Гіпотезою курсової роботи є сформульоване твердження про припущення щодо теоретичного або емпіричного зв'язку між певними педагогічними явищами. Гіпотеза курсової роботи з педагогіки – це припущення про основний результат дослідження, яке зроблене на основі аналізу наукових джерел, власних висновків та спостережень.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Джерельна база дослідження. У цій частині вступу вказується, на якому конкретному матеріалі виконана робота, характеризуються основні джерела отримання наукової і практичної інформації.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати (методики, інформаційні технології, методичне забезпечення тощо), вказується, що це дає (впровадження нового знання у структуру підготовки, дидактичний чи виховний ефект тощо).

У вступі може бути віддзеркалено *результати апробації* курсової роботи (участь у наукових конференціях, публікації за темою дослідження тощо).

Вступ завершується описом *структури роботи*: дається перелік структурних елементів роботи (вказується кількість розділів і частин), зазначається кількість найменувань у списку використаної літератури та кількість додатків.

Назви складових у курсовій роботі виділяються напівжирним шрифтом.

4.3. Основна частина

Основна частина складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від подробиць.

Основна частина курсової роботи складається з 2 розділів, у яких подають матеріал, як правило, у такій послідовності:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;
- виклад загальних підходів і основних методів досліджень, опис теоретичних та емпіричних досліджень;
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

У першому розділі студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Огляд має бути систематизованим аналізом теоретичної, методичної й практичної новизни, значущості, переваг і недоліків розглянутих робіт, які доцільно згрупувати таким чином: роботи, що висвітлюють історію розвитку проблеми, теоретичні роботи, повністю присвячені темі, потім ті, що розкривають тему частково. В огляді не слід наводити повний бібліографічний опис публікацій, що аналізуються, достатньо назвати автора й назву, а поруч проставити посилання. Закінчити огляд треба коротким висновком про стан висвітлення в літературі основних аспектів теми.

У наступному розділі обґрунтовують вибір напряму досліджень, наводять методи розв'язання завдань і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику проведення емпіричних досліджень, із вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора. Студент повинен оцінити повноту й достовірність одержаних ним результатів, порівняти їх з даними аналогічних досліджень інших авторів.

4.4. Висновки

Висновки починають з нової сторінки. У них дається оцінка отриманих результатів та пропозиції щодо їх використання. Висновки мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Усе це дасть змогу авторові засвідчити, що сформульованої у вступі мети досягнуто. Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність. На підставі отриманих висновків у роботі можуть надаватися рекомендації, у яких визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми, подають пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

4.5. Список використаних джерел

Обсяг списку використаної літератури залежить від кількості джерел, на які посилається чи, які цитує автор курсової роботи. Кількість використаної літератури повинна бути достатньою для розробки обраної теми і відповідати вимогам до обсягу використаних джерел (приблизно 30-40 літературних джерел).

При виконанні курсової роботи з педагогіки та фахових методик студентам не рекомендується посилатись на підручники та навчальні посібники. Бажано проаналізувати оригінальні наукові праці: одноосібні та колективні монографії, словники, періодичні видання, збірники матеріалів науково-практичних конференцій тощо. Виняток становлять ті навчальні посібники, у яких подано довідкову інформацію, а також методичні рекомендації до проведення окремих видів педагогічної роботи.

У списку використаних джерел можуть бути наведені інтернет-ресурси: їх опрацювання вимагає ретельного вивчення студентом тих сайтів, на яких розміщено наукові публікації, зокрема, статті чи книги. Не варто посилатись на статті чи сторінки сайтів, в яких не вказано прізвищ та ініціалів авторів; невідомо, який рівень науковості висвітлених ними положень, з яких друкованих видань подано копії матеріалів тощо.

4.6. Додатки.

Додатки – це не обов'язковий розділ курсової роботи. До додатків доцільно включати: матеріал використаних методик; протоколи експериментів; приклади бланків обстеження, заповнені досліджуваними; проміжні математичні обрахунки, формули; таблиці, у яких узагальнюються емпіричні дані, статистичні розрахунки, а також різні малюнки, схеми, фотографії тощо, які ілюструють роботу тощо.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Загальні вимоги до оформлення

Курсова робота має бути виконана комп'ютерним способом. Робота оформлюється на білих аркушах формату А4 (210 x 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці, 14-м кеглем шрифту Times New Roman. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 15 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою, стрічка – чорного кольору середньої жирності.

Орієнтовний обсяг курсової роботи:

- титульний аркуш – 1 сторінка;
- зміст – 1-2 сторінки;
- вступ – 2-3 сторінки;
- основна частина – 30-35 сторінок;
- висновки – 2-3 сторінки;
- список використаної літератури – 30-40 джерел;
- додатки – не регламентуються.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин – **ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** – не нумерують, друкують великими літерами по центру рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом повинна становити один рядок. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки підрозділів друкують на окремому рядку маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

Розділи і підрозділи нумеруються арабськими цифрами без знака №. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). У кінці номера підрозділу має бути крапка. Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому кутку зі збереженням наскрізної нумерації усього тексту. Титульний аркуш та зміст також підлягають нумерації, але номер сторінки не ставлять.

При написанні курсової роботи студент повинен посилатися на цитовану літературу або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Посилатися слід на останні видання публікацій. Посилання на літературу в тексті роботи розмішують відповідно до стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (Додаток Б).

Таблиці. Цифровий матеріал, здебільшого, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розмішувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розмішують напис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі є лише одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2.». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розмішують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву наводять жирним шрифтом. Текст у таблиці варто друкувати кеглем 12 з одинарним інтервалом. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

5.2. Правила цитування та посилань

Посилання на список використаних джерел повинні обов'язково подаватися в тексті курсової роботи, незалежно від розділу, в квадратних лапках (наприклад: [4, с. 28], де 4 – номер за списком використаних джерел, а 28 – відповідна сторінка; або [4, с. 24–25], де 24-25 – номери сторінок).

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, усередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно засвідчити позицію щодо окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли студент (автор роботи), наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виокремлення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є, наприклад: (курсив наш – М. Х.), (підкреслено мною – М. Х.), (розбивка моя – М. Х.).

5.3. Оформлення списку використаних джерел

Бібліографічні описи наводять в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків та відповідно до стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (Додаток Б) або інших міжнародних стилів бібліографічного опису (MLA style, APA style, Harvard style, Chicago style та ін.). Література, що видана різними мовами, розміщується у такий спосіб: кирилицею, а потім – латиною.

5.4. Оформлення додатків

До додатків можуть бути залучені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна ввести до основної частини (фотографії, проміжні математичні докази, розрахунки; протоколи випробувань; навчальні програми, інструкції, методики, опис розроблених комп'ютерних програм та ін.);
- опис нової апаратури і приладів, що використовуються під час проведення експерименту.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: «Додаток А».

6. ПОЛІТИКА ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

6.1. Порядок перевірки на академічний плагіат

З метою перевірки курсових робіт на академічний плагіат розпорядженням завідувача кафедри призначається відповідальна особа з числа висококваліфікованих співробітників кафедри, який здійснює комп'ютерну перевірку на унікальність відповідно до «Положення про дотримання академічної доброчесності в ПУ МГПІ «Бейт-Хана». Після перевірки роботи на плагіат студент отримує довідку, яка додається до курсової роботи.

6.2. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

Рекомендовані показники оригінальності текстів для курсових робіт здобувачів вищої освіти наступні:

- понад 80% – текст вважається оригінальним;
- від 60% до 80% – оригінальність тексту задовільна, слід перевірити наявність посилань на першоджерела;
- від 40% до 60% – робота допускається до захисту, але комісії із захисту слід звернути увагу на низький рівень оригінальності тексту;
- менше 40% – робота не допускається до захисту.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

7.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно

7.2. Критерії оцінювання змісту роботи та її захисту

Захист курсових робіт проводиться на відкритому засіданні комісії у визначений у графіку екзаменаційної сесії термін. Під час засідання комісії із захисту курсових робіт ведуться протоколи з розгляду курсових робіт студентів, які підписують члени комісії. Під час захисту студент стисло доповідає зміст курсової роботи, обґрунтовує висновки і пропозиції і відповідає на задані питання за темою дослідження.

За результатами захисту курсової роботи комісія виставляє студенту оцінку з урахуванням таких критеріїв:

- обґрунтованість актуальності і новизни обраної теми, повнота визначення мети і завдань дослідження, спрямованість роботи на практичне застосування вивченого теоретичного матеріалу;
- науково-теоретичний рівень змісту роботи, ступінь досягнення поставлених завдань у висновках;

- ступінь самостійності проведеного дослідження, оригінальність наукового тексту;
- дотримання норм оформлення роботи, наукового стилю викладення матеріалу;
- уміння стисло й послідовно викладати сутність і результати дослідження, володіння культурою презентації;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, власну точку зору підчас додаткових запитань.

На закритому засіданні комісія обговорює якість виконання курсової роботи та результати її захисту і більшістю голосів виносить рішення про оцінку за кожний критерій, яка виставляється в заліковій відомості. При виставленні оцінок комісія враховує відгук наукового керівника та результати перевірки роботи на плагіат.

Оцінювання курсової роботи здійснюється відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС». Середньозважений бал за написання та оформлення курсової роботи й за якість захисту курсової роботи переводиться у бали згідно з «Таблицею переведення середньозваженого балу у 100-бальну шкалу» та помножується на відповідні коефіцієнти (0,8 – написання та оформлення курсової роботи; 0,2 – якість захисту курсової роботи). Сума цих балів складає загальний бал за курсову роботу.

Результати захисту в той же день оголошуються й заносяться у відомість обліку успішності та залікову книжку студента. У разі якщо за результатами захисту студент отримує підсумкову оцінку «незадовільно», йому повертається робота на виправлення визначених недоліків. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється шляхом повторного захисту у термін, визначений у графіку перескладань. Повторний захист курсової роботи не допускається більше двох разів. Якщо курсова робота не подана своєчасно на кафедру, не пройшла перевірку на наявність плагіату або науковий керівник не рекомендує її до захисту, завідувач кафедри готує розпорядження про недопуск курсової роботи до захисту. В такому випадку студент отримує за курсову роботу оцінку «незадовільно» та повторно виконує роботу за раніше затвердженою темою або за новою темою.

Підсумки виконання курсових робіт обговорюються на засіданнях кафедр з метою планування заходів, спрямованих на підвищення якості написання студентами курсових робіт та покращення організаційно-методичного керівництва роботою студентів.

8. ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта»**

Педагогіка дошкільна

1. Використання новітніх педагогічних технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.
2. Використання ТРВЗ у навчально-виховній роботі сучасного дошкільного закладу.

3. Виховання дружніх відносин у дітей старшого дошкільного віку.
4. Виховання культури поведінки у дітей молодшого дошкільного віку.
5. Виховання культури спілкування у дітей старшого дошкільного віку.
6. Виховання самостійності у дітей середнього дошкільного віку.
7. Виховання толерантності та емпатії у дітей в групі інклюзивного навчання.
8. Виховання у дошкільників інтересу до соціальної дійсності.
9. Комп'ютерні технології в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.
10. Метод проєктів як засіб підвищення рівня пізнавальної активності дітей дошкільного віку
11. Народна казка як засіб розумового виховання дітей дошкільного віку.
12. Особливості організації сюжетно-рольової гри як засобу формування комунікативної компетентності дитини дошкільного віку.
13. Педагогічні умови організації навчання дітей раннього віку.
14. Розвиток пізнавальних здібностей дітей у процесі розумового виховання.
15. Роль театралізованої ігрової діяльності дітей дошкільного віку в естетичному вихованні.
16. Форми співпраці ЗДО та ЗЗСО для формування позитивного відношення дошкільників до школи
17. Формування колективних взаємин у дітей середнього і старшого дошкільного віку.
18. Формування пізнавальних інтересів і мотивів навчання дітей старшого дошкільного віку.
19. Формування соціальної компетентності старших дошкільників.
20. Формування соціокультурних компетентностей у дітей дошкільного віку в процесі взаємодії сім'ї та закладу дошкільної освіти.

Основи природознавства з методикою ознайомлення з природою

1. Використання методу моделювання під час формування знань про природу у дітей дошкільного віку.
2. Екскурсія як засіб ознайомлення дітей дошкільного віку з природою рідного краю.
3. Інформаційно-комп'ютерні технології у формуванні знань дошкільників про природу.
4. Методика використання дослідів для формування уявлень про рослини у дітей дошкільного віку.
5. Методика використання ігор для формування знань про природу у дітей раннього / дошкільного віку.
6. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з природою Космосу.
7. Пошуково-дослідницька діяльність як метод екологічного виховання дошкільників.
8. Формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку через ігри екологічної спрямованості.
9. Формування ціннісного ставлення до природи у дітей старшого дошкільного віку.

Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень

1. Використання ігор та ігрових вправ під час формування у дітей уявлень про множину.
2. Вікові особливості логіко-математичного мислення дітей дошкільного віку.
3. Вплив задач-головоломок на розвиток уявлень про форму предметів у дітей старшого дошкільного віку.
4. Інноваційні технології в процесі формування елементарних математичних уявлень дошкільників.
5. Інформаційно-комп'ютерні технології у формуванні елементарних математичних уявлень дошкільників.
6. Логіко-математичні ігри в роботі з дітьми старшого дошкільного віку.
7. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з геометричним матеріалом.
8. Методика розвитку часових уявлень у дітей старшого дошкільного віку.
9. Народні ігри з математичним змістом у вихованні дітей дошкільного віку.
10. Розвиток логічного мислення в процесі формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.
11. Сучасні педагогічні технології у формуванні математичних уявлень у дітей дошкільного віку.
12. Формування елементарних математичних уявлень у дітей раннього віку.
13. Формування кількісних уявлень у старших дошкільників засобами інформаційних технологій.

Дошкільна лінгводидактика

1. Види казок та їх вплив на розвиток мовлення дошкільників.
2. Використання художньої літератури в процесі морального виховання дітей.
3. Дидактична гра як засіб розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку.
4. Творчі ігри у розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.
5. Екскурсія як засіб розвитку мовлення дітей дошкільного віку.
6. Сучасні педагогічні технології розвитку мовлення дошкільників.
7. Розвиток мовлення дітей раннього віку.
8. Комунікативно-діяльнісний підхід до розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників.
9. Народні казки як засіб розвитку мовлення дошкільників.
10. Організація роботи з дитячою книжкою в умовах сучасного закладу дошкільної освіти: піжамна бібліотека.
11. Особливості використання наочності у навчанні дітей грамоти.
12. Особливості засвоєння граматичних форм мовлення в мовленнєво-ігровій діяльності.
13. Педагогічні умови формування мовленнєвої готовності у дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі.
14. Розвиток зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності.

15. Розвиток комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності.
16. Розвиток мовлення дітей дошкільного віку засобами усної народної творчості.
17. Словникова робота як складова мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку.
18. Форми організації комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей в умовах закладу дошкільної освіти.
19. Роль діалогічного мовлення в соціалізації дошкільника.
20. Формування інтересу старших дошкільників до читання.
21. Формування лексичної компетентності дітей дошкільного віку засобами дидактичних ігор.
22. Формування монологічного мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Методикою навчання зображувальної діяльності дітей

1. Аплікація як метод розвитку дрібної моторики у дітей.
2. Використання змішаних технік у творчості дошкільників.
3. Використання пісочної анімації в образотворчій діяльності дітей.
4. Вплив особистості вихователя на творчу активність дітей.
5. Декоративна діяльність дітей за мотивами Петриківського розпису у ЗДО.
6. Ліплення як засіб розвитку просторового мислення у дошкільників.
7. Використання нетрадиційних технік у малюванні дітей дошкільного віку.
8. Розвиток творчості дітей старшого дошкільного віку на заняттях з конструювання в ЗДО.
9. Методика використання інформаційно-комп'ютерних технологій у організації зображувальної діяльності старших дошкільників.
10. Методика використання народознавчого матеріалу на заняттях з декоративного ліплення в закладі дошкільної освіти.
11. Методика ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з натюрмортом.
12. Методика навчання конструюванню з паперу в ЗДО.
13. Розвиток креативного мислення дітей у ході зображувальної діяльності.
14. Способи використання української кераміки на заняттях із образотворчої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти.
15. Формування естетичного смаку у дітей засобами живопису.
16. Художньо-естетичне виховання дітей на заняттях з аплікації (вікова група – на вибір студента).

Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти

1. Гігієнічні чинники як важливий засіб фізичного виховання дошкільників.
2. Естетичне виховання дітей засобами фізичного виховання.
3. Розвиток швидкісних якостей дошкільників під час занять фізичними вправами.
4. Фізичне виховання у формуванні здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку.
5. Розвиток гнучкості дошкільників під час занять фізичними вправами.
6. Розвиток спритності дошкільників під час занять фізичними вправами.
7. Методика навчання руховим діям дітей дошкільного віку.

8. Розвиток аеробної витривалості дошкільників.
9. Організація і проведення фізкультурних розваг для дітей дошкільного віку.
10. Сучасні методики фізичного виховання дошкільників.
11. Фізичні вправи як основний та специфічний засіб фізичного виховання.
12. Загартовування дітей в ЗДО: засоби, види, методика.
13. Методика проведення масових спортивно-оздоровчих заходів для дітей ЗДО
14. Фізичне виховання дітей раннього віку.
15. Фізичне виховання дітей раннього та дошкільного віку влітку.
16. Формування уявлень про здоров'я дітей дошкільного віку.

Психологія дитяча

1. Вплив дорослих та однолітків на розвиток особистості дошкільника.
2. Діагностика страхів дітей старшого дошкільного віку.
3. Діагностика та корекція психологічних особливостей дітей з неповної сім'ї.
4. Дослідження емоційно-вольової сфери у дошкільному дитинстві.
5. Засвоєння соціальних ролей у дітей дошкільного віку.
6. Особливості психічного розвитку дітей раннього віку.
7. Особливості розвитку пам'яті дітей дошкільного віку.
8. Особливості розвитку уваги дошкільників.
9. Подолання тривожності у дітей дошкільного віку.
10. Психологічна допомога дитині дошкільного віку у стресовому стані.
11. Психологічна готовність дитини до школи.
12. Психологічні особливості адаптації дитини дошкільного віку з особливими освітніми потребами до ЗДО.
13. Психологічні особливості адаптації дитини дошкільного віку до ЗДО.
14. Психологічні особливості адаптації дитини раннього віку до ЗДО.
15. Психологічні особливості розвитку афективної сфери дітей дошкільного віку.
16. Розвиток стресостійкості вихователя ЗДО.
17. Сенсорний розвиток дітей раннього віку.
18. Соціальна адаптація дітей дошкільного віку засобами ігрової діяльності.
19. Темперамент і характер дитини дошкільного віку.
20. Формування почуття власної гідності у дітей дошкільного віку.
21. Формування самосвідомості і самооцінки дошкільника.

Інклюзивна освіта

1. Вплив раннього втручання на розвиток дітей з особливими освітніми потребами.
2. Готовність педагогічного колективу та батьківської спільноти до впровадження інклюзивного навчання.
3. Індивідуальна програма розвитку дитини дошкільного віку з особливими освітніми потребами.
4. Особливості організації навчання дітей дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями.

5. Особливості організації навчання дітей дошкільного віку з порушенням опорно-рухового апарату.
6. Особливості організації навчання дітей дошкільного віку з розладами аутистичного спектру.
7. Особливості організації навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку.
8. Особливості психофізичного розвитку дитини дошкільного віку з особливими освітніми потребами.
9. Роль асистента вихователя у розвитку та навчанні дітей з особливими освітніми потребами.
10. Роль вихователя в роботі команди раннього втручання.
11. Соціальна реабілітація як важлива складова соціалізації дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.
12. Труднощі та шляхи соціалізації дитини дошкільного віку з особливими освітніми потребами.

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**ПРИВАТНА УСТАНОВА
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

КУРСОВА РОБОТА

на тему: «ТЕМА»

Виконав (ла):

Студентка _____ курсу

групи _____

напряму підготовки _____

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник:

*(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)*

**ДНІПРО,
2024**

Приклади оформлення списку літератури (за ДСТУ 8302:2015)

Характеристика джерел	Приклад оформлення
Книги <i>Один автор</i>	1. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с. 2. Момот Т. Л. Пальчиками граємо – мову розвиваємо: Бібліотека логопеда-практика. Тернопіль: Навч. кн.– Богдан, 2018. 24 с.: іл.
<i>Два і більше авторів</i>	1. Кравченко Г. Ю., Сіліна Г. О. Інклюзивна освіта в ДНЗ. Харків: Ранок, 2018. 176 с. (Серія «Сучасна дошкільна освіта») 1 електрон, опт. Диск. 14 2. Дмитренко К. А., Коновалова М. В., Семиволос О. П., Бекетова С. В. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності: метод. посіб. Харків: ВГ «Основа», 2018. 119 [1] с.: табл., схеми, рис. (Серія «Нові формати освіти»)
<i>Без автора</i>	1. Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2 т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с. 2. Цивільний захист у ДНЗ / упоряд.: Л. А. Швайка. Харків: Вид. група «Основа», 2018. 159[1] с.: іл. (Серія «ДНЗ. Керівнику»).
Збірники	1. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 2. Волинь – край козацький: наук. зб.: матеріали наук.-практ. конф. з пед. краєзнавства (м. Луцьк – смт Торчин – смт Рокині, 25 жовтня 2018 р.) / ред. кол.: Г. Бондаренко, О. Дем'янюк, П. Олешко. Луцьк: ВІППО, 2018. 152 с.
Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей	1. Предметна компетентність із фізики учня Нової української школи <i>Неперервна освіта в модусах минулого, теперішнього майбутнього</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Луцьк, 24–26 травня) / уклад. В. О. Савош. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 236 с. 2. Збірник матеріалів обласної науково-практичної конференції «Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського в освітньому просторі Волині» – до 100-річчя від дня народження / упоряд. А. М. Луцюк. Луцьк: ВІППО, 2018. 172 с.
Багатотомні видання	Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.
Автореферати дисертацій	Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918-1933 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.